

ným jest posléze poukaz žalující firmy k ustanovení § 99 j. n. Teprve tehdy, kdyby zde bylo podřízenosti žalovaného eráru pod tuzemskou soudní pravomoc, mohlo by vůbec býti otázkou, který z tuzemských soudů jest místně příslušným. Chtíti však nedostatek tuzemské soudní pravomoci nahraditi důvodem místní příslušnosti, jest postupem obráceným a nepřijatelným.

Čís. 706.

Obecnou hodnotou po rozumu § 103, odstavec druhý, nesp. říz., jest prodejní hodnota, které za pozůstalostní věci podle jich stavu a jakosti lze v den zůstavitelova úmrtí na volném trhu docílit, nikoli mimořádná cena, které lze docílit jen vzhledem k užítku, který mohla by věc poskytnouti za zvláštních okolností nebo vzhledem ku zvláštním poměrům.

(Rozh. ze dne 12. října 1920, R II 283/20.)

Dědic podal stížnost do usnesení soudu pozůstalostního, jímž stanovena cena inventovaných věcí. Rekursní soud usnesení potvrdil. **Důvody:** Se základním stanoviskem stěžovatele o významu »obecné hodnoty« pozůstalostních věcí (§ 103 nesp. říz.) nelze souhlasiti. Dle tohoto předpisu má soud pozůstalostní (sepisuje inventář) za příbrání znaleců zjistiti »obecnou hodnotu« movitých věcí pozůstalostních. »Obecná hodnota« znamená tu — »prodejní cenu«, to, co v den úmrtí zůstavitele v jeho bydlišti za věci takového druhu obyčejně a vůbec se platívá (srovnej § 50 popl. zák. §§ 102, 103, 167, 196, 197, 267 nesp. říz., Ehrenzweig System str. 227) bez ohledu na nákupní cenu těchto předmětů. Soud si tu předkládá otázku: »kolik musilo se obyčejně v den zůstavitelova úmrtí platit za pozůstalostní věci, měly-li býti tak opatřeny, jak ty věci skutečně jsou.« Jen, kde zákon ohledně jistých věcí stanovil nejvyšší nebo směrné (úřední) ceny (§ 7 nař. ze dne 11. března 1918, čís. 94 ř. zák.), rozhodují tyto ceny. Zpravidla však dlužno přihlížeti k prodejovým poměrům, panujícím v den zůstavitelova úmrtí, bez ohledu na to, zdali tyto poměry jsou trvalého či jen pomíjejícího rázu.

Nejvyšší soud névyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nelze sice přisvědčiti názoru rekursního soudu, že za »obecnou hodnotu« pozůstalosti sluší ve smyslu § 101 a § 103 nesp. říz. považovati vždy prodejní cenu věcí do ní patřících a to podle prodejových poměrů, jaké jsou v den úmrtí zůstavitele bez ohledu na to, zdali tyto poměry jsou trvalého či jen pomíjejícího rázu. Stanoví totiž § 305 obč. zák., že, cení-li se věc podle užítku, jež dle času a místa obyčejně a vůbec vydává, jest tu cena »řádná a obyčejná«, kdežto, hledí-li se k zvláštním poměrům a k zvláštní zálibě, na nahodilých vlastnostech věci se zakládající, vzejde cena »mimořádná«. Již z tohoto ustanovení zákona vyplývá, že, mají-li zvláštní poměry na cenu neobyčejný vliv, sluší nahodilou prodejní cenu považovati za cenu mimořádnou a nutno tedy obecnou prodejní cenou vyrozumívati jen cenu, které lze docílit v rozhodné době na volném trhu

podle stavu a jakosti předmětu bez ohledu na mimořádné poměry. Nerozhoduje proto mimořádná cena, které lze docílit jen vzhledem k užitku, který mohla by věc dáti za zvláštních okolností nebo vzhledem ku zvláštním poměrům. Také nemůže býti pochybnosti o tom, že nynější hospodářské poměry jsou ještě nepravděelné a nestálé a že při ocenění nelze jako odhadní cenu bráti peníz, jenž neodpovídá užitku, jež dotyčná věc obvyčejně a vzhledem ke vnitřní své hodnotě dává. Také nutno na zřeteli míti, že se tu jedná o hospodářský statek, který nemá býti rozprodán, nýbrž udržen a o věci, jež slouží účelům dotyčné usedlosti a nejsou k tomu určeny, aby byly jako samostatné věci prodávány. Avšak k výtkám, které stěžovatelka ve svém rozkladu a pak ve stížnosti uváděla proti správnosti odhadu, možno sice při dalším odhadu přihlížeti jako k připomínkám k znaleckému posudku (§ 95 nesp. pat.; Dr. Emil Ott: Rechtsfürsorgeverfahren«, stránka 190—191), jehož bližší odůvodnění také může býti požadováno, avšak prozatím nemůže o nich býti rozhodováno, protože odhad není skončen, inventář ještě není k soudu přijat a za základ projednání pozůstalosti položen.

Čís. 707.

Ustanovení § 15 nesp. říz. nelze užití ve věcech knihovních.

(Rozh. ze dne 12. října 1920, R II 313/20.)

V knihovní záležitosti firmy A. uložil soud první stolice jejímu zástupci pořádkovou pokutu. Rekursní soud napadené usnesení zrušil, neshledav podmínek § 85 org. zák. Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs prvního soudce,

neboť

ustanovení § 15 cí. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., dle něhož soudci první stolice přísluší právo stěžovati si do opatření soudu druhé stolice, jest předpisem jedinečným, platí pouze v případech tam uvedených. Při něm se předpokládá, že jde o věc projednanou dle předpisů cí. patentu, a nelze ustanovení toho jmenovitě užití ve věcech knihovních (čl. V. uvozovacích ustanovení ku zmíněnému cí. patentu), o kterou se tuto jedná. Proto bylo dovolací stížnost prvního soudce, jenž k ní nebyl oprávněn, odmítnouti.

Čís. 708.

Úmluva mezi prodátelem a kupitelem, dle níž jest kupitel povinen, prodáteľovy nádoby, v nichž bylo zboží dodáno, do určité doby vrátiti a za tuto dobu za jich užívání platiti ujednanou náhradu, a dle níž prodáteľ po této době není více povinen, nádoby nazpět přijmouti, není smlouvou nájemní a nepatří spory z této úmluvy k výlučné věcné příslušnosti soudu okresního (§ 49 čís. 5 j. n.).

(Rozh. ze dne 12. října 1920, R II 329/20.)